

Republika Hrvatska
Općinski sud u Sisku
Stalna služba u Glini
Glina, Trg bana Josipa Jelačića 5

Poslovni broj: P-120/2026-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Sisku, Stalna služba u Glini, po sucu toga suda Zoranu Pleše, u pravnoj stvari tužitelja Sonje Babić, OIB 96367318695 iz Gline, Ulica Josipa Crnkovića 15, kojeg zastupa punomoćnica Ksenija Somić Kaurić, odvjetnica u Glini, protiv tuženika Privredna banka Zagreb dioničko društvo, OIB 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, zastupanog po punomoćniku Maji Čuljak, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe i isplate, nakon održane i zaključene glavne rasprave 10. rujna 2026., u prisutnosti tužitelja i njegovog punomoćnika, a u odsutnosti punomoćnika tuženika, temeljem čl. 335. st. 4. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13., 43/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25.-dalje ZPP), dana 7. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Usvaja se tužbeni zahtjev koji glasi:

I. Utvrđuje se ništetnom odredba Ugovora o kreditu broj 9010242093, sklopljenog između tužiteljice Sonje Babić i tuženika Privredna banka Zagreb d.d. dana 16.06.2004.godine, ovjerenog dana 17.06.2004.g., sadržana u čl. 11.1. Ugovora o kreditu, u dijeli koji glasi:

„11.1. Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja Kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,75 % (slovima:nula cijelih sedamdeset pet posto) od iznosa kredita“.

II. Nalaže se tuženoj Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, naknaditi tužiteljici Sonji Babić, OIB 96367318695, Glina, Josipa Crnkovića 15, trošak parničnog postupka u iznosu od 1178,10 eura (tisućustosedamdesetosameuradesetcenta) zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 7. listopada 2026. kao dana donošenja presude pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila

prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj Sonja Babić podnio je ovom sudu tužbu protiv tuženika Privredna banka Zagreb dioničko društvo, radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe i isplate.

2. U tužbi navodi da je tužiteljica "s tuženikom dana 16. lipnja 2004. godine sklopila Ugovor o kreditu broj: 9010242093, ovjeren dana 17.06.2004.g. po javnom bilježniku Ivanu Markoviću u Sisku, pod brojem OV-4799/04, u iznosu od 75.000,00 Kuna, koji je odobren u svrhu adaptacije stambenog objekta.

Odredbom čl. 11.1. Ugovora o kreditu broj tuženik je obvezao tužiteljicu, kao korisnika kredita platiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva: „11.1. Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja Kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,75 % (slovima: nula cijelih sedamdeset pet posto) od iznosa kredita“.

Pritom, tužiteljica nije mogla pojedinačno pregovarati o iznosu jednokratne naknade, niti joj je pojašnjeno zašto bi bio ugovoren iznos naknade upravo u postotku navedenom u Ugovoru. Uvjet uzimanja kredita bio je plaćanje po principu „uzmi ili ostavi“. Tužiteljici je tako dana 21.06.2004.g, za kredit broj:9010242093, naplaćena naknada za obradu kredita u iznosu od 562,50 kn, što preračunato prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR od 7,53450 iz čl. 1. st. 2. Odluke o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 85/2022) iznosi 74,66 EUR.

3. Pravna osnova

Ovom tužbom tužiteljica potražuje utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva po kreditima opisanima u točki 2. tužbe.

U članku 1021. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br.35/05, dalje: ZOO), propisano je da se ugovorom o kreditu banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno.

Dakle, tom odredbom definirano što je tuženik ovlašten naplatiti temeljem ugovora o kreditu od tužitelja kao korisnika kredita, a to je glavnica te ugovorene kamate, iz čega je razvidno da tuženik nije imao zakonsko uporište od tužitelja naplatiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, a što znači da je tuženik u predmetne ugovore o kreditu uvrstio odredbu koja je suprotna članku 1021. ZOO-a, odnosno prisilnim propisima Republike Hrvatske, a zbog čega je navedena odredba ništetna.

Naknade za obradu kredita opisane pod točkom 2. tužbe su, od tuženika unaprijed formulirane odredbe ugovora o kojoj potrošač ne može pojedinačno pregovarati i na čiji sadržaj potrošač nema utjecaja.

Prema članku 295. ZOO opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove.

Odredbom članka 81. Zakona o zaštiti potrošača (NN 94/2003, Dalje ZZZP) propisuje se:

(1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

(2) Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca.

(3) Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca.

(4) Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

Temeljem članka 81. stavak 1. ZZZP nepoštena ugovorna odredba je ništetna. Presudom Suda EU u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 povodom dva zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, a koje pitanje se odnosi na primjenu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13 da li odredba o "naknadi za obradu kredita" kada se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i kada financijska institucija nije dokazala da ona odgovara uslugama koje su stvarno pružene i troškovima koji su joj stvarno nastali uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka iz ugovora, zbog koje bi je nacionalni sud trebao poništiti, sud Europske unije presudom u spojenim predmetima C-224/19 (CY protiv Caixabank SA) i C-259/19 (LG, PK protiv Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA) zaključuje: "da članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima.

4. Tužiteljica, naposljetku ističe da su se o ovom pitanju/troškova obrade kredita, odnosno ništetnosti odredbi o naknadi troškova, na isti način izjasnili i viši sudovi RH, primjerice Županijski sud u Zadru u presudi posl. br. GŽ-358/2023 od 23. svibnja 2023. godine koji ističe da je „prvostupanjski sud pravilno primijenio materijalno pravo kad je odredio ništetnom odredbu čl. 5. Ugovora o kreditu prema kojoj se tužitelj, kao korisnik kredita, obvezao kreditoru platiti naknadu za odobrenje kredita 1,25% jednokratno na iznos odobrenog kredita te kada je naloženo tuženici isplatiti tužitelju stečeno bez osnove na temelju takve ništetne odredbe“, navodeći za svoje odluke ista obrazloženja kakvo je izloženo u t. 4. ove Tužbe."

3. U svom odgovoru na tužbu, tuženik se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu navodeći da "tuženi osporava osnovanost potraživanja tužitelja te ističe prvenstveno

prigovor zastare/opreza radi osporava se za sada cijela tužba i tužbeni zahtjev jer nije dostavljen ugovor koji se osporava. Ističe se da uz tužbu nije dostavljen ugovor čije se odredbe predlažu utvrditi ništetnim te se tako ne može dati niti odgovor na tužbu i predlaže se tužbu i tužbeni zahtjev odbaciti podredno odbiti.

Opreza radi i podredno gore navedenom ističe se kako slijedi:

Tuženi prigovara naznačenoj vrijednosti predmeta spora, te se predlaže odrediti vrijednosti predmeta spora sukladno zakonu i primjenjivim propisima, a najviše u iznosu koji je plaćen temeljem odredbe koja se utvrđuje ništetnom – zna se točno iznos naknade.

Predlaže se prvenstveno ovu tužbu odbaciti i to stoga jer je ista postavljena tako da se sastoji samo iz deklaratornog zahtjeva, naime, deklaratorni tužbeni zahtjev ne može biti sam sebi svrha, već interes za takav zahtjev mora proizlaziti iz primjerice, mogućnosti da tužitelj tužbom potražuje povrat nečeg plaćenog temeljem ništetne odredbe. ZPP u čl. 187. st. 2. kaže:

„Takva se tužba može podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe.“ a ništa od navedenog u ovom konkretnom slučaju nije ispunjeno s obzirom da kondemnatornog zahtjeva nema.

Prigovara se naznačenoj vrijednosti predmeta spora.

U odnosu na postavljeni VPS također se predlaže smanjenje istog jer se radi o deklaratornom zahtjevu za naknadu koja je vrijednosno iznosila iznos koji ne odgovara postavljenom VPS-u odnosno znatno je niži te je nelogično da bi vrijednost deklaratornog u vrijednosti predmeta spora bio označen i cijenjen u iznosu koji premašuje i višestruko iznos koji je iznosila naknada čija se osnovanost spori. (vrijednost naknade je bila 1,25% od vrijednosti kredita, 562,50 kn odnosno 74,66 EUR)

Slijedom navedenog zaključuje se da je ovaj naznačeni iznos višestruko povećano iskazan i potpuno je neodgovarajući obzirom na traženje tužitelja. Ukoliko sud ne odbaci ovu tužbu to tuženi daje nastavno odgovor i argumentira razloge zbog kojih predlaže tužbu i tužbeni zahtjev odbiti:

Moli se sud odrediti ispravnu vrijednost predmeta spora, te sukladno primjenjivim propisima i sudskoj praksi usvojiti prigovor tuženika.

II. Tuženi smatra da tužitelju nisu Ugovorom o kreditu broj 9010242093 koji je zaključen 16.6.2004 (dalje u tekstu Ugovor), povrijeđena njegova prava kao potrošača niti je isti dokazao da bi bio potrošač, a sve jer tuženi nije koristio nedopuštene i nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na završne odredbe ugovora i to odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,25% od iznosa kredita, a što je svakako naknada niža od bilo koje druge i uobičajene tako da se evidentno radi o naknadi koja je pregovarana odnosno ispregovarana na vrlo mali postotak. Uobičajena naknada za kredite u kunama su bili 2,5 i više posto.

Slijedom navedenog, tuženik predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Tuženik ovime ističe prigovor zastare u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev za isplatu. Ne radi se o nejasnoj i nerazumljivoj odredbi, a plaćena je prilikom obrade kredita te je danom pokretanja tužbe 2026 godine to potraživanje u zastari. Kako je kondemnatorni dio u zastari, tužitelj nema niti pravni interes za utvrđenje ništetnosti. Presudom Općinskog suda u Splitu P-3322/2017 od 26.3.2021 godine pravomoćno je odbijen tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi o dužnosti plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva i isplatu iznosa plaćenog na ime navedene naknade.

U obrazloženju navedene pravomoćne presude navodi se da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu i o cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive te da je konkretna odredba o naknadi vrlo razumljiva i jasna i da ih je tužiteljica jednostavnim iščitavanjem mogla uočiti i shvatiti i slijedom navedenog nema mjesta ocjeni te odredbe u smislu direktive i ZZP-a, kako to pogrešno smatra tužiteljica u žalbi, već je pravilan zaključak suda da predmeta klauzula nije ništetna, a tako je odlučio i Županijski sud u Zagrebu u predmetu GŽ-3583/2018-2 od 3.9.2019 godine u kojem tužiteljica tuži identično ništetnost sporne odredbe ugovora o pozajmici i gdje sud odlučuje da nije ništetna odredba o plaćanju naknade, jer je ista predviđena unaprijed i s kojom je bila upoznata tužiteljica i odnosi se na troškove učinjene za uslugu Banke u svezi sklapanja predmetnog ugovora te nije protivna Ustavu RH niti prisilnim propisima niti moralu društva i radi se o slobodno uređenom obveznom odnosu u smislu čl.2 ZOO-a. Tuženi tako predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti.

Obzirom je Dodatak ugovoru o kreditu zaključen 2004 godine te je izvršena isplata iznosa kredita, te je ugovoreno koliko će se platiti kao naknada te se o naknadi i odredbama ugovora pregovaralo i razgovaralo kada je tužitelj navedeno i platio, a ugovor nije utvrđen ništetnim, jasno je i nedvojbeno da je tužba podnesena izvan općeg zastarnog roka od pet godina. Slijedom navedenog važno je uzeti u obzir i neposredno primijeniti praksu sud Europske unije, jer nakon presude Velikog vijeća Suda Europske unije od 11. srpnja 2024. u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21, ECLI:EU:C:2024:594 (tzv. Hann-Invest presuda), u pogledu zauzetog pravnog shvaćanja vezanog za istaknute prigovore zastare u postupcima po tužbama protiv Banke, sudovi svih razina (uz jedinu poznatu nam iznimku iz presude VTSRH broj PŽ-2637/2023 od 9. travnja 2024.), odlučuju u skladu s pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela VSRH od 30. siječnja 2020. S time u vezi, tuženik smatra da se ne može zanemarivati obvezujuća pravna shvaćanja Suda europske unije u pogledu rokova računanja početka zastare (tj. datum dospijea tražbine).

Nema osnove za fiksiranje dospijea i posljedično početka tijeka zastare uz dan pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost pojedine ugovorne odredbe, proizlazi iz presude Suda EU u predmetu C-561/21 od 25. travnja 2024. (GP i BG protiv Banco Santander SA), prema kojoj je taj Sud, među ostalim, ustvrdio da se članci 6(1) i 7(1) Direktive 93/13/EEZ ne protive tome da rok za zastaru tužbe za povrat troškova koje je potrošač podmirio na temelju ugovorne odredbe čija je nepoštenost

utvrđena pravomoćnom sudskom odlukom koja je donesena nakon podmirenja tih troškova počinje teći od datuma kada je ta odluka postala pravomoćna, ne dovodeći u pitanje ovlast dokazivanja prodavatelja robe ili pružatelja usluge da je taj potrošač znao ili razumno mogao znati da je ugovorna odredba o kojoj je riječ nepoštena prije donošenja te odluke. Dakle, na temelju presude Suda EU, koja djeluje prema svima (erga omnes) i retroaktivno (ex tunc), pa tako i u odnosu na hrvatske sudove, sud bi trebao utvrditi mogućnost da je potrošač bio i mogao biti svjestan da bi se po njegovom mišljenju radilo o nepoštenoj ugovornoj odredbi i prije donošenja presude - konkretne o utvrđenju ništetnosti te ugovorne odredbe.

Tuženi smatra da je to svakako znao – imajući u vidu veliku medijsku izloženost ove vrste sporova, udrugu koja je radi zaštite potrošača upravo u kolektivnom sporu iznjedrila čak i saborske zastupnike, činjenicu da se svaki mjesec, ako ne i svaki tjedan u medijima piše upravo o ovoj problematici i to od strane navedenih udruga, objave u novinama i na društvenim mrežama, činjenicu pokretanja niza postupaka vezanih uz kolektivni spor i problematiku vezanu uz isto – dakle saznanje je neupitno i svakako jasno u krajnjem slučaju trenutkom pravomoćnosti kolektivnog spora!

Da je tome tako proizlazi i iz usporedne prakse sudova drugih država članica EU pa tako, primjerice, u Republici Sloveniji nije sporno da se dospijeće restitucijskog/kondicijskog zahtjeva iz ništetnih pravnih poslova (dakle, trenutak od kojeg počinje teći rok u kojem vjerovnik gubi pravo na prisilno ostvarenje tražbine) ne veže za datum pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost nego za trenutak kada je tužitelj postao svjestan ništetnosti ugovora i posljedica koje iz toga proizlaze.

U tom smislu, Više sodišće v Mariboru donijelo je odluku broj Cp 62/2023 od 31.08.2023. (točka 19. obrazloženja) prema kojoj taj sud prihvaća argumente prvostupanjskog suda i potvrđuje stajalište da zastarijevanje kondicijskog zahtjeva koji je posljedica ništetnosti ugovora počinje teći od trenutka kada postoji svijest da je ugovorena ništetna odredba te svijest o pravima koja proizlaze iz ništetnosti, zbog čega su sudovi u tom postupku prihvatili da se taj trenutak u konkretnom slučaju dogodio 2015., kada je tužitelja na navedeno upozorila njegova/njena majka, iz čega je nedvojbeno za zaključiti kako za osnovanost prigovora zastare nije važan datum pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost (što tražbinu čini nedospjelom u trenutku zaključenja glavne rasprave), nego neki događaj koji je prethodio podnošenju tužbe, što je u konkretnom slučaju bilo upozorenje majke.

Konkretno zasigurno je i notorno obzirom na sudsku praksu i medijsku pozornost i zainteresiranost za ovu tematiku, svijest potrošača o ništetnosti ugovornih odredbi i posljedica koje iz toga proizlaze morala nastati, ako ne ranije, onda 2014. kada je prvi dio presude po tzv. „kolektivnoj tužbi“ za CHF kredite postao pravomoćan.

Jer, neovisno od toga što se prvi dio presude po tzv. „kolektivnoj tužbi“ veže za klauzulu o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi iz ugovora o kreditu s CHF valutnom klauzulom, riječ je o istim „standardima“ koji se mogu primijeniti i na ostale klauzule ugovora, što je između ostalog i argumentacija sudova kada sude o ništetnosti odredaba ugovora na koje se presuda po tzv. „kolektivnoj tužbi“ za CHF kredite ne

primjenjuje izravno, ali se prema argumentaciji sudova primjenjuju „standardi“ po kojima je utvrđena ništetnost za ugovorne odredbe iz CHF ugovora o kreditu. Svijest potrošača o ništetnosti ugovornih odredbi i posljedica koje iz toga proizlaze morali su nastati/postojati, ako ne ranije, onda 2018. kada je i drugi dio presude po tzv. „kolektivnoj tužbi“ za CHF kredite postao pravomoćan. Prema tome tužbeni zahtjevi vezani za restituciju plaćenih naknada su u zastari.

III. Tužitelj u tužbi navodi da je odredba i isplata iznosa koji predstavlja naknadu za obradu kredita i to iznosa od 562,50 kn predstavljala značajnu neravnotežu među ugovornim stranama. Tužitelju je odobren kredit i isplaćen iznos od 75.000,00 kn, a naplaćena je ovdje sporna naknada za obradu kreditnog zahtjeva od 1,25% što je 562,50 kn. Ovi iznosi ne predstavljaju neravnotežu među ugovornim stranama, jer je neznatan u odnosu na ukupnu isplatu koju je primio tužitelj.

Ne može se slijedom navedenog, a obzirom da se radi o iznimno malom iznosu u odnosu na isplaćeni iznos temeljem Ugovora o kreditu, govoriti da je u konkretnom slučaju na strani tužitelja nastala znatna šteta, niti se može govoriti da bi došlo do bilo kakove neravnoteže u pravima ugovornih strana. Uvjeti Ugovora o kreditu, pa tako i uvjeti plaćanja naknade, sasvim su jasni, nedvosmisleni i transparentni. Ovo naročito, jer se radi o točnoj i jasno određenoj naknadi sa kojom je tužitelj bio upoznat u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu, koju naknadu je odmah i platio.

Do dana podnošenja tužbe nije istu potraživao niti je smatrao da bi plaćanjem te naknade bio oštećen ili da bi imao bilo kakovu štetu, odnosno da je platio nešto bez osnova. Naknada za obradu kredita nije prekomjerna naknada niti tužitelj obrazlaže zbog čega bi se radilo o prekomjernoj naknadi, jer se u biti radi o beznačajnoj odnosno gotovo beznačajnoj naknadi, koja je bila određena, koja je jasna, razumljiva, uobičajena za ugovor o kreditu i koja se redovito naplaćivala.

Ovdje bi istakli da npr. FINA prilikom izvršenja i provedbe osnova – ovršnih i vjerodostojnih isprava - naplaćuje naknadu u iznosu od npr. za tražbinu od 0,01 EUR do 26,54 EUR, naknadu od 6,64 eura. Slijedom čega je naknada za provedbu osnove u visini od 26,54 eura određena u iznosu od 6,64 Eura u postotku 25 % same tražbine. Ukoliko se ovdje radi o zakonitoj i određenoj naknadi, kako bi naknada od 1,25% , bila znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, ako je naknada od 25% tražbine propisana i naplaćuje se od državne agencije i ne predstavlja znatniju neravnotežu?

Dakle državna agencija za poslove provedbe osnova naplaćuje naknade u visini od 25% tražbine koja se naplaćuje, i to je zakonito i ne predstavlja neravnotežu, dok u konkretnom slučaju tužitelj tvrdi da je naknada od 1,25% iznos koji je predstavljao neravnotežu u ugovornom odnosu stranaka. Isto tako na primjer možemo uzeti i plaćanje sudskih pristojbi prilikom ulaganja žalbe – postavlja se pitanje „zna li žalitelj koje je ekonomsko opravdanje za to da pristojba koju je platio iznosi baš toliko i jesu li detaljno prikazani troškovi koje sud ima u svom radu da je plaćanje upravo takove pristojbe potrebno i primjereno?

Napominjemo da je visina pristojbe vezana uz vrijednost predmeta spora bez obzira na broj radnji koje je potrebno provesti da se o žalbi odluči. Dakle radi se

određenom postotku u odnosu na vrijednost predmeta spora iako sa svakom žalbom postoji određen trošak i rad službenika, te rad sudaca, a razlike u pristojbama su značajne. Ovakve tvrdnje tužitelja neživotne su, nelogične i ne počivaju na zakonskim odredbama.

Nakade iz ovog Ugovora zasigurno ne predstavljaju neravnotežu, te su svakako jasne, transparentne i na zakonu osnovane. Osim ovih naknada koje su regulirane Zakonom, koje su jasno određene postoji i niz drugih naknada koje su također propisane zakonima i drugom regulativom, te nije propisano da je potrebno obrazlagati strukturu troškova naknada. Dapače i HNB ove naknade prati te se o istima izvješćuje regulator. Također su predmetom porezne i druge obrade, i predmetom reguliranja Ministarstva financija, slijedom čega se radi o reguliranoj materiji, koja ne može niti je nezakonita. Dapače i Zakon o platnom prometu regulira određene naknade, pa čak i one za samo informiranje klijenata.

Ugovorom o kreditu jasno je i nedvosmisleno određeno kolika je naknada za obradu kreditnog zahtjeva. Ista je jasno predočena i obrazložena te točno izračunata klijentu. Radi se o transparentnoj i jasnoj odredbi slijedom čega je tužitelj jasno mogao i morao, odnosno jasno je shvatio i ocijenio ekonomsku posljedicu njezina ugovaranja. Radi se o jasnim odredbama, jer je u ugovoru navedeno da se prije ili istodobno sa korištenjem kredita ova naknada ima platiti banci, a radi se o lako uočljivoj odredbi, jer je navedena u Ugovoru i to istim fontom i veličinom slova kao što su ispisane i ostale odredbe Ugovora o kreditu. Time je ostvaren zahtjev transparentnosti. Tako je ova odredba valjana i proizvodi pravne učinke u cijelosti.

U predmetnom postupku treba primijeniti presudu Suda Europske unije C-621/17 od 3.10.2019 u kojoj je jasno navedeno da Banka ne mora klijentu prikazati niti strukturu troškova niti ekonomsku opravdanost prilikom ugovaranja naknade. Suprotan stav doveo bi do nesagledivih ekonomskih posljedica i potpune pravne nesigurnosti. Tada bi npr. za svaki proizvod ili uslugu trebala analiza, struktura i opravdanost troškova što bi ne samo bilo nemoguće, već bi predstavljalo i nerazmjernu analitiku u odnosu na troškove same usluge, pa bi tako prilikom npr. slanja poštanskih pošiljaka Hrvatska pošta morala svakom korisniku navesti postotak svake stavke materijalnog troška, regulatornog troška, operativnog troška, troška radnika, troška prijevoza, troška razvoja IT sustava, trošak uredskog materijala, trošak energenta i itd, za svaku pošilju i plaćanje usluge slanja.

To bi svakako bilo nemoguće kao što je i za ovdje predmetnu uslugu to neadekvatno, nemoguće i ne proizlazi niti iz jedne zakonske odredbe, a niti iz prakse Europskog suda – dapače upravo suprotno Europski sud u svojoj odluci C-621/17 izričito navodi da nema ekonomske opravdanosti za prikazivanje strukture troškova naknade banke, jer ne postoje tablice niti pravni kriteriji koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjernosti.

IV. U vrijeme sklapanja predmetnih Ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, već je dapače ta naknada proizlazila iz zakona i drugih propisa. U vrijeme sklapanja prvih Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o bankama (NN 84/02, 12/06, 117/08, 74/2009) koji je predviđao i dozvoljavao

ugovaranje naknada za obavljanje bankarskih poslova. Ugovorom o kreditu utvrđuje se iznos, te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita (ZOO čl.1022 st.2), a troškovi obrade kredita su sukladno ovom zakonskom članku uvjeti davanja kredita. Tako je ova naknada za obradu kreditnog zahtjeva ugovoreni uvjet davanja kredita. Dakle, radi se o valjanoj i zakonom određenoj pravno osnovi. Budući ZOO izričito navodi da se uvjeti ugovora utvrđuju Ugovorom o kreditu, ne može biti riječi o tome da su konkretne naknade ugovorene bez valjane pravne osnove. U vrijeme sklapanja konkretnog ugovora primjenjivao se Zakon o obveznim odnosima i Zakon o bankama.

V. Tužitelj se poziva na odredbe Zakona o zaštiti potrošača.

Iako se prigovara da bi tužitelj imao navedeni status potrošača, dok to i ne dokaže, ističe se da prema Zakonu o zaštiti potrošača koji je bio na snazi (ZZP 2003), takva odredba o kojoj se navodno nije pregovaralo mogla bi biti ništetna samo ukoliko takvo što „suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača“, dok tu znatnu neravnotežu tužitelj ničim nije dokazao, a što je logično jer iste nije niti bilo. Naime, odredba o Bančinoj naknadi ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu (iz čl. 81. st. 1. ZZP 2003) pa samim time, kako nema značajne neravnoteže, nema niti ništetnosti sporne odredbe (o čemu svjedoči i stav Suda EU iz odluke C-621/17)

Iako Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 05.04.1993. prema stavu Suda EU nije primjenjiva na odnose nastale prije pristupanja RH Europskoj uniji, ipak je interesantno reći da Sud EU u izreci odluke C-621/17 koja kaže: Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.

Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.

U ugovoru nije bilo nužno navoditi što točno i konkretno naknada predstavlja, jer to nije bila obveza Banke, a kao što nije niti danas. Jasno je propisana obveza plaćanja naknade ukoliko dođe do prijevremene otplate te je ista odrediva. Osim toga ovo potraživanje je u zastari jer se radi o potraživanju za čije je utuženje proteklo vrijeme od 5 godina. Tako je tužitelj u zastari i sa pravom i sa zahtjevom za isplatu.

VI. Ističe se također i prigovor zastare.

Kako nije određen posebni zastrani rok, to restitucijski zahtjev zastarijeva u općem zastavnom roku od 5 godina, prema čl. 215 ZOO-a zastara počinje teći protekom prvog dana nakon dana dospelosti obveze. Obzirom na navedeno od dospijeca do dana podnošenja tužbe prošlo je više od 5 godine, odnosno više od 12 godina tako da je

ovo potraživanje u zastari. Pravno shvaćanje vrhovnog suda RH od 30.1.2020 je neprimjenjivo u predmetnom postupku zbog opće zabrane retroaktivne primjene prava.

Prema navedenom shvaćanju petogodišnji restitucijski zastrani rok počinje teći tek s danom pravomoćnosti presude kojom je utvrđena ništetnost, no temeljem Zakona i sudske prakse koja je bila na snazi prilikom sklapanja Ugovora o kreditu tuženik je stekao subjektivno pravo na isticanje prigovora zastare.

Slijedom čega u navedeno subjektivno pravo na isticanje prigovora zastare, sa ustavnopravnog aspekta nije dopušteno retroaktivno zadirati niti naknadnim zakonskim izmjenama niti izmijenjenim pravnim shvaćanjem suda Republike Hrvatske (niti Vrhovnog suda Republike Hrvatske) . U suprotnom bila bi osujećuju stečena prava tuženika. Tužitelj se u ovoj tužbi poziva kao dokaz na sudsku praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-673/2023 od 13.2.2024 godine, a koja sudska praksa se u obrazloženju poziva na odredbe tzv. kolektivnog spora, odnosno predmeta Visokog trgovačkog suda RH PŽ- 7129/13, prethodno Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/2012. Obzirom na navedeno, a kako se tužitelj poziva na utvrđenja iz postupka kolektivne zaštite, to je za zaključiti da je, obzirom na zastaru potraživanja iz predmeta kolektivne presude, i ovo potraživanje u zastari, jer je zastara nastupila za sva potraživanja koja su utemeljena na postupku, odnosno individualnim zahtjevima koji se pozivaju na postupak kolektivne zaštite.

Naime, ne može se tužitelj pozivati na kolektivni spor i utvrđenja istog samo kada bi to njemu odgovaralo, već posljedice istog vrijede za sve i za sve se jednako primjenjuju, a tako i na zastrane rokove ovdje tužitelja koji su protekli. Svako drugo stajalište dovodi u ozbiljnu pravnu nesigurnost sudionike obvezno pravnih odnosa i ozakonjuje ponašanje suprotno načelima obveznog prava, te mogu proizvesti dalekosežne posljedice i to kako financijske, a tako i druge prirode. Ovdje sporna ugovorna odredba nije ništetna prema čl.322 ZOO-a (Zakon o obveznim odnosima – dalje ZOO), jer nije protivna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima niti moralu društva. Radi se o slobodno uređenom obveznom odnosu u smislu čl.2 ZOO-a .

Odredba je jasna i transparentna, razumljiva te iz nje tužitelj može i mogao je lako razabrati ekonomske posljedice iste. Obzirom da nema značajne neravnoteže u odnosu na obveze ugovornih strana, a vezano uz ovu spornu odredbu i naknadu, to nema niti ništetnosti ugovorne odredbe koja je predmetom ovog spora. Kako je ugovorom jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana onda ne postoji potreba za njegovim tumačenjem.

Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana bila različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, kao i u konkretnom slučaju temeljem članka 2. ZOO-a, pa sud nije ovlašten tumačenjem "pronalažiti" neku drugu različitu volju ugovornih strana od one koja je jasno navedena u Ugovoru. Sud nije ovlašten umjesto stranaka sam odrediti sadržaj ugovora.

Odredbom članka 84.ZZP iz 2003 i člankom 99. ZZP iz 2007 određeno je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. (tako i Presuda VSRH , Rev-

89/09 od 10.10.2013, Presuda i rješenje VSRH, Rev-x 179/09 od 24.10.2012, Presuda VSRH, Rev-2695/11) Konkretno primjenom ove zakonske odredbe nedopušteno je ocjenjivati nepoštenost ugovornih odredbi konkretnog Ugovora o kreditu, a što tužitelj neosnovano i nedopušteno čini.

Za naglasiti je da su stranke u Ugovoru o kreditu jasno i nesumnjivo izrazile svoju volju, te su to jasno i potvrdile u tekstu samog Ugovora o kreditu. Ugovor su ugovorne strane potvrdile vlastoručnim potpisom, ali je dodatno osnaženje i objašnjenje svih odredbi Ugovora o kreditu klijent je dobio i na način da je Ugovor o kreditu solemniziran odnosno sklopljen u obliku javnobilježničkog akta kojom prilikom je dodatno i javni bilježnik objasnio sudionicima u kreditu smisao navedenog ugovora i tog pravnog posla, zatim sadržaj ugovora i posljedice istog, te je takva isprava istinita i sadrži presumpciju istinitosti.

Javnobilježnički akt svojom snagom obvezuje strane kao i presuda i predstavlja istinu i nesporno među strankama. Slijedom navedenog potpuno je netočan, neživotan i neutemeljen navod tužitelja da bi Ugovor o kreditu bio nepošten ili da bi bilo koja klauzula bila nevaljana ili ništetna, te da tužitelj nije bio informiran.

Tužitelj u tužbi navodi kako ugovor o kreditu nepošten jer je tuženik propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovor o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Navedeno je netočno jer se ne radi o neravnoteži jer se radi o neznatnom dijelu u odnosu na obveze koje su predmetom ugovora.

Navodi tužitelja su u cijelosti proizvoljni i kontradiktorni jasnim odredbama Ugovora o kreditu kojim odredbama je tužitelj, upravo suprotno sadašnjim navodima iz tužbe, izjavio i to potpisao da je bio informiran o svim parametrima za donošenje odluke. Nastavno na izjave i potpis tužitelja, prilikom sklapanja konkretnog ugovora javni je bilježnik strankama dodatno objasnio sadržaj ugovora i posljedice istog, a sve obzirom da se radi o solemniziranoj ispravi u kojoj je navedeno da su stranke o ovom ugovornom odnosu u detalje obaviještene i da im je isti rastumačen, da ga razumiju i da prihvaćaju pravne posljedice pravnog posla i sve što iz njega proizlazi i da upravo to odgovara njihovoj pravnoj volji. Obzirom da je sam tužitelj sklopio ugovor o kreditu i potvrdio njegovu istinitost pred javnim bilježnikom, to su navodi iz tužbe koji su u suprotnosti sa činjenicama koje proizlaze iz sklopljenog ugovornog odnosa u najmanju ruku netočni.

Slijedom gore iznesenog navodi tužbe koji govore suprotno od ugovornih utvrđenja su u cijelosti netočni i suprotni dostavljenim dokazima i to materijalnim dokazima. Slijedom svega navedenog i konkretne situacije prilikom sklapanja Ugovora jasno je da je tužitelj bio više no informiran o svim elementima Ugovora o kreditu, njegovim posljedicama i svim značajkama istog. Tako su navodi tužitelja u cijelosti neutemeljeni, netočni i proizvoljni. Tužitelj je poslovno sposobna osoba kojoj su prije i u vrijeme sklapanja ugovora bile dostupne sve informacije o ovom ugovornom odnosu. Iz navedenog ponašanja i nespornih činjenica jedino se može zaključiti kako se tužitelj

svjesno odlučio za predmetni ugovor sa svim njegovim uvjetima i odredbama, ocijenivši da mu isti sukladno njegovim potrebama i mogućnostima najviše odgovara.

Navedeno ukazuje na činjenicu da su tužitelju bile jasne ugovorne odredbe i prava i obveze iz istog i to solemniziranog ugovora. Pored navedenog, kao sudionik obveznog odnosa tužitelj je trebao uložiti dužnu pažnju u vidu dobrog domaćina za donošenje svoje odluke i brinuti o svojim interesima više nego što bi to drugi trebali. Kada bi se tumačilo da tužitelj usprkos navedenom nije imao saznanja o uvjetima Ugovora o kreditu došli bi u situaciju da samo tuženik i to Banka preuzima cjelokupnu odgovornost kako za svoje postupanje, a tako i za postupanje potpuno poslovno sposobnog sukontrahenta.

U tom slučaju uistinu bi mogli govoriti da je nastala neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka i to kako tijekom pregovora, a tako i u vezi sa zaključivanjem ugovora, te također sa snošenjem pravnih posljedica za obje ugovorne strane. Time dvostrano obvezne ugovore neosnovano pretvaramo u jednostrane odnose za koje odgovara samo jedna ugovorna strana. Banka ne može preuzeti odgovornost za klijenta, već mu može ponuditi onu uslugu za koju će on sam procijeniti odgovara li njegovim potrebama i mogućnostima, a što je tužitelj u konkretnom slučaju nesporno i učinio. Banka je u ovakvim odnosima pružatelj usluga kao uostalom i drugi pružatelji usluga na slobodnom tržištu, a za istaći je da je tržište u ovim tipovima usluga slobodno i postoji niz pružatelja usluga i raznih "proizvoda" na tržištu za odabir klijentu/korisniku kredita. Realno je i tržišno, te životno jedino moguće da postoje različite vrste usluga i proizvoda koje se nude prema različitim uvjetima na tržištu, a sve kako bi klijent mogao odabrati onaj proizvod koji mu najviše odgovara, njegovim potrebama i realnim mogućnostima.

Tužitelj je sam ocijenio da bi to u trenutku sklapanja ugovora to bio za njega povoljniji proizvod te ga je stoga i zatražio i sklopio ovdje predmetni Ugovor o kreditu, ali tuženi to svakako na taj način nije nudio, jer je nudio više različitih vrsta proizvoda odnosno ugovora i kreditiranja, a tužitelj je izabrao i sam procijenio koji je za njega najpovoljniji. Pregovori se vode za svaki pojedinačni ugovor na način da se utvrđuje kako mogućnost dobivanja kredita, a tako i opseg i obim usluge koja se ugovara. Tako se prije zaključenja ugovora daju sva potrebna pojašnjenja i informacije, a što je i konkretno bilo učinjeno prilikom sklapanja ovog Ugovora o kreditu.

Za istaći je da sami pregovori koji prethode sklapanju ugovora ne obvezuju. Prema sudskoj praksi VRSRH PŽ-1881/00 od 14.11.2000. godine pregovori koji prethode sklapanju ugovora ne obvezuju i svaka ih strana može prekinuti kada hoće. Na temelju vođenih pregovora ne može se osnovano zahtijevati obvezivanje druge ugovorne strane na sklapanje ugovora. Samim time što postoje pojedine vrste kredita ili proizvoda ne znači da potrošači o njima ne mogu ili ne pregovaraju - jer upravo oni pregovaraju o duljini i načinu otplate, o visini kredita, o osiguranjima, o valuti i trajanju ugovornog odnosa, a što se pojašnjava i detaljno prolazi prilikom sklapanja ugovora pred javnim bilježnikom koji kao ovlaštena osoba razjašnjava ugovorne odredbe kako bi ih strane razumjele, a koji akt ima snagu javne isprave (kao i presuda među

strankama). Javnobilježnički akti su sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu javne isprave.

Javna isprava je isprava koju je izdao nadležni sud ili javnopravno tijelo u granicama svoje nadležnosti i u propisanom obliku. Javne isprave dokazuju što se njima utvrđuje ili potvrđuje. Radi se o neoborivoj pretpostavci. Samim time postoji presumpcija istinitosti u odnosu na javne isprave, a tako i konkretno ovaj Ugovor o kreditu čiji sadržaj se smatra istinitim i nema potrebe niti osnove da se isti dokazuje, dapače o ovom se postupku ne može utvrđivati drugačije no što je javnom ispravom određeno.

U postupku solemnizacije privatne isprave javni bilježnik provjerava je li pravni posao koji ta isprava sadržava sklopljen u propisanoj formi te objašnjava sudionicima smisao, posljedice i sve pravne učinke te isprave, odnosno pravnog posla sadržanog u toj ispravi. Nakon što javni bilježnik potvrdi (solemnizira) privatnu ispravu ta isprava proizvodi sve učinke koje proizvodi javnobilježnički akt. Solemnizirana privatna isprava, jednako kao i javnobilježnički akt, izjednačena je s presudama i drugim odlukama sudova i drugih tijela u Republici Hrvatskoj. Prema tome kao i drugu izreku presude ne može se utvrđivati u parničnom postupku da je ta izreka presude ništeta, već to može biti predmetom nekog drugog izvanrednog pravnog lijeka ili drugog postupka, ali izreka presude je zakon među strankama i nije predmetom utvrđivanja drugog parničnog postupka, a javna je isprava izjednačena u svojoj snazi upravo sa izrekom presude.

Obzirom da je Ugovor o kreditu pisani pravni posao to za njega vrijedi i presumpcija o potpunosti isprave, jer se smatra da su sve klauzule koje su stranke željele u njega i unijele. Nastavno na gore navedeno, nije za zanemariti i činjenicu da je tuženik pod stalnim nadzorom i redovitim provjerama poslovanja od strane HNB-a koji tijekom predmetnog razdoblja nije kod tuženika utvrdila bilo kakove nepravilnosti niti neusklađenosti sa pozitivnim propisima, već je naprotiv isti u svom očitovanju na upit potrošača istakao kako su poslovne banke izradile dokumente kojima se objašnjava potrošačima promjenjivost kamatne stope, te da su potrošači svjesno i svojevrijedno ušli u poslovni odnos s bankom te se u slučaju primjene promjenjiva kamatne stope radi o uobičajenom i zakonitom poslovanju banaka koje je u potpunosti usklađeno sa regulativom HNB-a.

U vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu i za vrijeme njegova važenja na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača iz 2003. godine te je nužno u ocjenjivanju ovog Ugovora o kreditu i konkretne pravne stvari poštovati tada važeću zakonsku regulativu koja je određivala da je obvezan sadržaj ugovora o potrošačkom zajmu, između ostalog i odredba o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se ona može promijeniti, kao i o efektivnoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se ona može primijeniti. Navedene su pretpostavke i obvezni sadržaj bili sastavni dio konkretnog Ugovora o kreditu iz čega proizlazi da je Ugovor o kreditu u vrijeme sklapanja bio potpuno u skladu s mjerodavnim odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača. Iz navedenih propisa koji su vrijedili u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu proizlazi da je obveza tuženika, a koju je isti u cijelosti ispunio, da objavi kriterije

promjenjivosti kamatne stope i to je učinjeno kroz opće uvjete poslovanja koji su bili dostupni tužitelju (u ugovoru sam to priznaje) te su i inače bili dostupni u poslovnica Banke, bili su dostupni putem internetskih stranica Banke i pristupačni potrošačima općenito. Naime, ne može se negirati činjenica da su stranke sklopile ugovor onakovog sadržaja kako on glasi, te bi usvajanjem postavljenog tužbenog zahtjeva došlo do situacije da se nameće da su stranke sklopile (a što nisu), niti je bila njihova volja, čime se izaziva povreda jednake vrijednosti činidaba i osujećuje se odredba o ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu (čl.3 ZOO-a) i slobodi uređivanja obveznih i ugovornih odredaba što su osnovna načela i postulati obvezno pravnih odnosa.

Tužitelj se u ovoj tužbi poziva kao dokaz na sudsku praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-673/2023 od 13.2.2024 godine, a koja sudska praksa se u obrazloženju poziva na odredbe tzv. kolektivnog spora, odnosno predmeta Visokog trgovačkog suda RH PŽ-7129/13, prethodno Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/2012. Obzirom na navedeno, a kako se tužitelj poziva na utvrđenja iz postupka kolektivne zaštite, to je za zaključiti da je, obzirom na zastaru potraživanja iz predmeta kolektivne presude, i ovo potraživanje u zastari, jer je zastara nastupila za sva potraživanja koja su utemeljena na postupku, odnosno individualnim zahtjevima koji se pozivaju na postupak kolektivne zaštite.

Naime, ne može se tužitelj pozivati na kolektivni spor i utvrđenja istog samo kada bi to njemu odgovaralo, već posljedice istog vrijede za sve i za sve se jednako primjenjuju, a tako i na zastrane rokove ovdje tužitelja koji su protekli. Svako drugo stajalište dovodi u ozbiljnu pravnu nesigurnost sudionike obvezno pravnih odnosa i ozakonjuje ponašanje suprotno načelima obveznog prava, te mogu proizvesti dalekosežne posljedice i to kako financijske, a tako i druge prirode. Ovdje sporna ugovorna odredba nije ništetna prema čl.322 ZOO-a (Zakon o obveznim odnosima – dalje ZOO), jer nije protivna Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima niti moralu društva. Radi se o slobodno uređenom obveznom odnosu u smislu čl.2 ZOO-a. Odredba je jasna i transparentna, razumljiva te iz nje tužitelj može i mogao je lako razabrati ekonomske posljedice iste.

VII. Opreza radi prigovara se da bi tužitelj bio potrošač sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13), sukladno Uredbi br.1215/2012 i preostaloj pravnoj stečevini Europske unije, jer se u svakom konkretnom slučaju treba uzeti u obzir ne samo sadržaj ugovora, već i prirodu i svrhu istog, ali i objektivne okolnosti koje su pratile njegovo sklapanje (presuda od 20.1.2005., Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, t.47). Tuženik također uz sve gore navedene prigovore ističe i prigovor zastare u cijelosti u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev, a sve kako se radi o zahtjevima za isplatu od čijeg je dospijeca do utuženja protekao dulji vremenski period no zakonom određen za pravo na ostvarivanje isplate tih vrsta potraživanja. Posebno se ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326 st.2 Zakona o obveznim odnosima i ništetnost se više ne može isticati.

VIII. Tuženi se, a kako je gore detaljno obrazložio protiv tužbi i tužbenom zahtjevu i predlaže isti u cijelosti odbiti i to kako je tužba i tužbeni zahtjev neosnovan. Neosnovanost proizlazi iz naprijed navedenih obrazloženja te se još jednom zaključno ističe da je tužba i tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan jer:

- nema osnove za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi jer nije ostvaren niti jedan zakonski razlog za navedeno;
- sporna je odredba transparentna, uočljiva i jasna;
- naknada ne predstavlja neravnotežu u odnosu ugovornih strana;
- tužitelj je bio svjestan ekonomskog značenja ugovorene odredbe;
- je volja ugovornih strana jasno i nesumnjivo određena Ugovorom o kreditu te nema zakonske osnove da se ista tumači, a kako je ista jasno i nedvojbeno iskazana ugovorom;
- je Ugovor o kreditu solemniziran kod javnog bilježnika te isti predstavlja javnu ispravu čiju istinitost nije dopušteno parničnim postupkom utvrđivati drugačije no kako glasi i kako u ispravi jasno i istinito stoji, jer je ista kao i presuda zakon među strankama;
- tužitelj nije dokazao da je bio potrošač;
- nema stjecanja bez osnove, te je tužitelj ostvario određene koristi;
- Protekli su svi rokovi koji određuju zastaru, te se radi o zastarjelim potraživanjima i pravima;
- nema neravnoteže u pravima i obvezama strana;
- nisu se ispunile pretpostavke za postavljanje deklaratornog tužbenog zahtjeva, a nastavno niti kondemnatornog;

Slijedom svega iznesenog predlaže se odbiti tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja uz nalog tužitelju da tuženiku naknadi prouzročene parnične troškove sukladno odluci suda."

4. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u Ugovor o kreditu od 16. lipnja 2004. godine, u Plan otplate i knjigovodstvenu karticu, a saslušao je i tužitelja kao stranku u svrhu dokazivanja.

5. Uvidom u Ugovor o kreditu od 16. lipnja 2004. vidljivo je da su Privredna banka Zagreb i Sonja Babić kao korisnik kredita uz solidarne jamce Gordanu Mudrešić i Miru Marijanović zaključili ugovor o kreditu na iznos od 75000,00 kuna u svrhu adaptacije stambenog objekta. Rok korištenja kredita je do 16. prosinca 2004. godine, a kamatna stopa je promjenjiva te iznosi 7,48% godišnje. Člankom 11. točka 1. Ugovora o kreditu korisnik kredita se obvezuje prije korištenja kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,75% od iznosa kredita.

6. Iz Plana otplate i knjigovodstvene kartice proizlazi da je tužiteljici 21. lipnja 2004. za kredit broj 9010242093 naplaćena naknada za obradu kredita u iznosu od 562,50 kuna, što preračunato u eure iznosi 74,66 eura.

7. Saslušana kao stranka tužiteljica je navela da je sa tuženikom zaključila Ugovor o kreditu 2004. godina na iznos od 75000,00 kuna, a kredit joj je bio potreban radi poboljšanja životnih uvjeta. Ugovor je zaključila na Odjelu u Sisku, a nisu joj objašnjavani uvjeti pod kojim je ugovor zaključen. Pročitala je ugovor, a najvažnije joj je bio koji vremenski period i sa kojim rokom otplate je ugovor zaključen. Ona nije pitala da joj se objasne uvjeti sklapanja ugovora, niti joj je to objašnjavano. Kredit je otplatila prije isteka roka iz njezine plaće. U vrijeme sklapanja ugovora nije imala nikakav obrt,

a nema ga ni sada. Naplaćene naknade predstavljale su joj teret obzirom na njezina primanja jer je to sve ulazilo u životne troškove.

8. Sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13., 43/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25.-dalje ZPP), koje će činjenice uzeti kao dokazane, odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

9. Na temelju provedenog dokaznog postupka i utvrđenog činjeničnog stanja, ovaj sud je došao do zaključka da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan. Ovo proizlazi nakon ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza u njihovoj međusobnoj povezanosti.

10. Odredbom članka 502.c Zakona o parničnom postupku propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, a u kojem slučaju je sud vezan za ta utvrđenja u parnici te se tužitelj poziva na pravno utvrđenje iz presude. Budući je navedena ugovorna odredba o ugovorenoj valuti ništetna i nepoštena, tužitelj je plaćao veći iznos od onoga koji bi plaćao da je plaćao anuitete po tečaju CHF na dan korištenja kredita. Zbog toga je ustao tužbom kod ovoga suda.

11. Iz sudske prakse proizlazi da je utvrđeno da su banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Time je došlo do povrede kolektivnih interesa i prava potrošača korisnika kredita, a što je imalo za posljedicu nepoštenost odnosno ništetnost navedene ugovorne odredbe. U razdoblju od sklapanja ugovora tuženik je svojevolumno u više navrata mijenjao kamatnu stopu uslijed čega je došlo do promjene iznosa mjesečnih anuiteta, a ovo proizlazi iz priložene dokumentacije. Kamatne stope nisu se mogle mijenjati jednostranom odlukom banke bez ugovorenih parametara. Prema tome, tuženik nije mogao svojevolumno mijenjati kamatnu stopu, a što je isti učinio, uslijed čega je došlo do promjene iznosa mjesečnih anuiteta. Odredbom članka 502. c ZPP-a propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, u kojem slučaju je sud vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se fizička ili pravna osoba na njih pozvati. Prema tome, utvrđeno je da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna i da je otpala osnova temeljem koje je tuženik izračunavao visinu mjesečne obveze tužitelju prema kojem je u skladu s rastom kamatne stope povećavao mjesečni iznos anuiteta. Budući je ugovorena ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ništetna i nepoštena, tužitelj je plaćao veći iznos od onoga koji bi plaćao da je plaćao anuitete po tečaju CHF na dan korištenja kredita. Dakle, utvrđeno je da je ovakvim ponašanjem tuženika došlo do povrede kolektivnih interesa i prava potrošača korisnika kredita. Pored toga, tuženik nije objasnio tužitelju od čega se sastoje troškovi.

12. U pogledu zastare navodi se da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne stranke dužne vratiti jedna drugoj sve što su primile na temelju ništetnog ugovora počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, imajući u vidu pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.

13. U smislu odredbe članka 154. ZPP-a, stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješraču nadoknaditi troškove. Tužitelju pripadaju troškovi na ime sastava tužbe u iznosu od 200,00 eura, koliko iznose i troškovi sastava podneska od 25. svibnja 2026., zastupanja na ročištima od 11. lipnja 2026. i 10. rujna 2026. što zajedno sa troškom pristupa ročištu za objavu presude u iznosu od 100,00 eura i troškovima PDV-a i sudskih pristojbi, daje ukupan iznos od 1178,10 eura.

14. Iz naprijed navedenih razloga odlučeno je kao u izreci presude.

U Glini 7. listopada 2026.

Sudac
Zoran Pleše

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi putem ovoga suda pismeno, u 3 (tri) primjerka, u roku od 15 (petnaest) dana od dana objave ove presude, a o njoj odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088e-3fd45**

Kontrolni broj: **0b752-0d2d8-dfc98**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sisku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.